Інтегрована інерціально-супутникова система навігації, що базується на принципах комплексної обробки інформації з використанням калманівської фільтрації

Микола Новік

2 лютого 2011 р.

Зміст доповіді

- Постановка задачі та вибір системи

 Постановка задачі та вибір системи
 - Вибір варіанту комплексування ІСНС
 - Схема комплексування ІСНС
 - Навігаційний Фільтр
 - О Траєкторія руху ЛА та кути крену, курса і тангажа
- Модель системи
 - Алгоритми роботи БІНС
 - Рівняння похибок БІНС
 Матриця динаміки БІНС
 - Вволюція похибок стаціонарно закріпленої БІНС
 - Сумарна похибка стаціонарно закріпленої БІНС
 - Рівняння похибок СНС та БВ
 - Рівняння ІНСН в просторі станів
 - Навігаційний фільтр Калмана
 - Виправлення координат
- 3 Молелювання ІСНС
 - Програмне забезпечення
 - Похибка оцінки по координаті
 - Похибка оцінки по швидкості
 - Поихибка оцінки по орієнтації
 - Поихибка оцінки дрейфів гіроскопів
 - Поихибка оцінки зміщення акселерометрів
 - Поихибка оцінки курсу, крена, тангажа
 - Помилка при відмові СНС
 - Траєкторія руху ЛА за БІНС і ФК
 - Середньоквадратичні відхилення
- The End

Постановка задачі: дослідження можливостей комплексування навігаційної інформації двох систем, що є на борту сучасного літака: безплатформенної інерціальної навігаційної системи і супутникової високоточної навігаційної системи.

В результаті комплексування ІНС та СНС досягаються:

- підвищення точності визначення координат, висоти, швидкості і часу споживача;
- уточнення кутів орієнтації (курсу, крену і тангажа);
- оцінка й уточнення параметрів калібрування навігаційних датчиків, таких, як дрейфи гіроскопів, масштабні коефіцієнти, зсуви акселерометрів тощо;
- забезпечення на цій основі безперервності навігаційних визначень на всіх етапах руху, у тому числі і при тимчасовій непрацездатності приймача СНС у випадках впливу завад або енергійних маневрів ЛА.

Варіанти інтегрування ІСНС

Роздільна

Надмірність, обмеженість похибок оцінок місця розташування і швидкості, наявність інформації про орієнтацію і кутову швидкість, висока швидкість видачі інформації, мінімальні зміни в бортовій апаратурі

Слабко зв'язана

Усі перераховані особливості роздільних систем, плюс більш швидке відновлення слідкування за кодом і фазою сигналів СНС, виставлення та калібрування БІНС у польоті, як наслідок – підвищена точність під час відсутності сигналу СНС

Жорстко зв'язана

Подальше поліпшення точності і калібрування, підвищена стійкість слідкування за сигналами СНС при маневрах ЛА, підвищена завадостійкість

Глибоко інтегрована

Єдиний фільтр усуває проблему "каскадного" включення фільтрів, компактність, знижені вимоги з енергозабезпечення. Недоліки: вектор стану містить до 40 компонентів, тому фільтр складно реалізувати: необхідність розробки спеціальних датчиків

Схема ІСНС

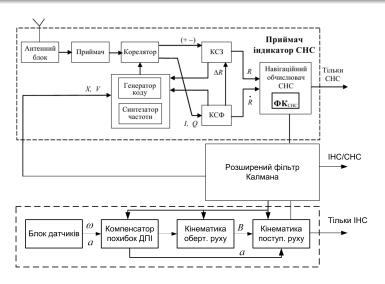

Рис.: Слабко зв'язана схема

Фільтр Калмана

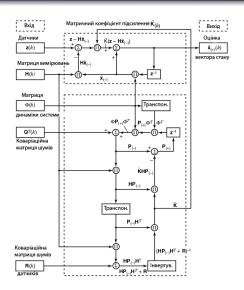
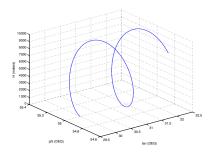

Рис.: Схема роботи фільтра Калмана

Траєкторія руху ЛА та кути крену, курса і тангажа

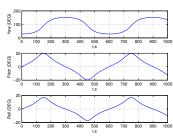

Рис.: Траєкторія руху ЛА та його кути орієнтації

$$\left\{ \begin{array}{l} \varphi(t) = \varphi_0 + K_\varphi t + \Delta_\varphi \sin(\omega_\varphi t + \delta_\varphi); \\ \lambda(t) = \lambda_0 + K_\lambda t + \Delta_\lambda \sin(\omega_\lambda t + \delta_\lambda); \\ h(t) = h_0 - \Delta h \cos(\omega_h t + \delta_h); \\ V_E(t) = \dot{\lambda}(t) [R_1(\varphi) + h(t)] \cos\varphi(t); \\ V_N(t) = \dot{\varphi}(t) [R_2(\varphi) + h(t)]; \\ V_h(t) = \dot{h}(t); \\ R_1(\varphi) = \frac{1}{\sqrt{1 - e^2 \sin^2 \varphi}}; \\ R_2(\varphi) = R_1(\varphi) \frac{1 - e^2}{1 - e^2 \sin^2 \varphi}; \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} a_E(t) = \dot{V}_E(t) - q(t) \sin \varphi(t) V_N(t) + q(t) \cos(t) V_h(t); \\ a_N(t) = \dot{V}_N(t) + q(t) \sin \varphi(t) V_E(t) + \dot{\varphi}(t) V_h(t); \\ a_h(t) = \dot{V}_h(t) - q(t) \cos \varphi(t) V_E(t) - \dot{\varphi}(t) V_N(t) + g(h,\varphi); \\ q(t) = \dot{\lambda}(t) + 2 \omega_3; \\ g(h,\varphi) = g_c[1 - 2\frac{h(t)}{a} + \frac{3}{4}e^2 \sin^2 \varphi(t)]; \\ \dot{\theta}(t) = \arctan[V_h(t)/V_r(t)]; \\ \dot{\psi}(t) = \arctan[V_E(t)/V_N(t)]; \\ \gamma(t) = K_Y \frac{V_N(t)\dot{V}_E(t) - V_E(t)\dot{V}_N(t)}{V_r(t)\cos \psi(t)}, \end{array} \right.$$

Алгоритми роботи БІНС

Рівняння БІНС

Координати
$$V_E(t)$$

$$\begin{cases} \dot{\lambda} = \frac{V_E(t)}{(R_1 + h)\cos\varphi(t)} \\ \dot{\varphi} = \frac{V_N^*(t)}{(R_2 + h)} \\ \dot{h} = V_h(t) \end{cases}$$
Швидкості $\dot{V} = B\bar{a}_C - \Delta\bar{n}(t) + \bar{g}_T$
Орієнтація $\dot{B} = B\Omega_C - \Omega_\Gamma B$

$$\Omega_c = \left(\begin{array}{ccc} 0 & -\omega_{z1} & \omega_{y1} \\ \omega_{z1} & 0 & -\omega_{x1} \\ -\omega_{y1} & \omega_{x1} & 0 \end{array} \right) \Omega_\Gamma = \left(\begin{array}{ccc} 0 & -\left(\dot{\lambda}+u\right)\sin\varphi & \left(\dot{\lambda}+u\right)\cos\varphi \\ \left(\dot{\lambda}+u\right)\sin\varphi & 0 & \dot{\varphi} \\ -\left(\dot{\lambda}+u\right)\cos\varphi & -\dot{\varphi} & 0 \end{array} \right)$$

Вектор проекцій суми переносного и кориолісова прискорень на осі гео-графічної СК

$$\begin{split} &\Delta n_E = \frac{V_E V_h}{R_1 + h} - \frac{V_E V_N}{R_1 + h} t g \varphi + 2 u \left(V_h \cos \varphi - V_N \sin \varphi\right); \\ &\Delta n_N = \frac{V_N V_h}{R_2 + h} + \frac{V_E^2}{R_1 + h} t g \varphi + 2 u V_E \sin \varphi; \\ &\Delta n_h = -\frac{V_E^2}{R_1 + h} - \frac{V_N^2}{R_2 + h} - 2 u V_E \cos \varphi; \end{split}$$

Матриця орієнтації:

$$B = \begin{pmatrix} \sin\psi\cos\vartheta & \cos\psi\sin\gamma - \sin\psi\cos\gamma\sin\vartheta & \cos\psi\cos\gamma + \sin\psi\sin\gamma\sin\gamma\sin\vartheta \\ \cos\psi\cos\vartheta & -\sin\psi\sin\gamma - \cos\psi\cos\gamma\sin\vartheta & -\sin\psi\cos\gamma + \cos\psi\sin\gamma\sin\vartheta \\ \sin\vartheta & -\sin\gamma\cos\gamma\cos\vartheta \end{pmatrix}$$

Головні радіуси кривизни обраного земного еліпсоїда:

$$\begin{split} R_1 &= a \left[1 - e^2 \sin^2 \varphi(t) \right]^{-\frac{1}{2}}; \\ R_2 &= a \left(1 - e^2 \right) \left[1 - e^2 \sin^2 \varphi(t) \right]^{-\frac{3}{2}}; \end{split}$$

Рівняння похибок БІНС

БІНС

Похибка приведеної координати:

$$\begin{split} \Delta \dot{R}_E &= \Delta V_E(t) \cdot \frac{R_3}{R\cos\varphi(t)} + \Delta R_N(t) \frac{V_E(t)\sin\varphi(t)}{R_3R\cos^2\varphi(t)} - \Delta h(t) \frac{R_3V_E(t)}{R^2\cos\varphi(t)} \\ \Delta \dot{R}_N &= \Delta V_N(t) \cdot \frac{R_3}{R} - \Delta h(t) \frac{R_3V_N(t)}{R^2}; \\ \Delta \dot{h} &= \Delta V_h(t); \end{split}$$

Похибка швидкості:

$$\begin{array}{l} \frac{\Delta V_E = a_I N_A h - a_h \alpha_N + \sum_{i=1}^3 b_{1,i} \Delta a_i - \Delta V_h U(t) \cos \varphi + \Delta V_N U(t) \sin \varphi + \\ + \frac{\Delta R_N}{R_3} \left(U(t) (V_h \sin \varphi + V_N \cos \varphi) \right) - \left(\frac{\Delta V_E}{R \cos \varphi} + \frac{V_E \sin \varphi}{R \cos^2 \varphi} \frac{\Delta R_N}{R_3} \right) \times \\ \times \left(V_h \cos \varphi - V_N \sin \varphi \right) + \frac{\Delta h V_E}{E^2} \left(V_h - V_N t g \varphi \right); \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \Delta\dot{V}_{N}=-a_{E}\,\alpha_{h}+a_{h}\,\alpha_{E}+\sum_{i=1}^{3}b_{2,i}\Delta a_{i}-\Delta V_{E}\,U(t)\sin\varphi-\Delta V_{h}\dot{\varphi}(t)-\\ -\frac{\Delta R_{N}}{R_{3}}\,V_{E}\,U(t)\cos\varphi-\frac{\Delta V_{N}}{R}\,V_{h}-(\frac{\Delta V_{E}}{R\cos\varphi}+\frac{V_{E}\sin\varphi}{R\cos^{2}\varphi}\,\frac{\Delta R_{N}}{R_{3}})V_{E}\sin\varphi+\\ +\frac{\Delta h}{R^{2}}(V_{E}^{2}\,tg\varphi+V_{N}\,V_{h}); \end{array}$$

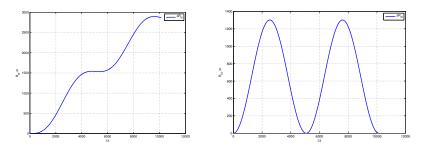
$$\begin{array}{l} \Delta\dot{V}_{h}=a_{E}\alpha_{N}-a_{N}\alpha_{E}+\sum_{i=1}^{3}b_{3,i}\Delta a_{i}+\Delta V_{E}U(t)\cos\varphi+\Delta V_{N}\dot{\varphi}(t)-\\ -\frac{\Delta R_{N}}{R_{3}}V_{E}U(t)\sin\varphi+\frac{\Delta V_{N}}{R}V_{N}+(\frac{\Delta V_{E}}{R\cos\varphi}+\frac{V_{E}\sin\varphi}{R\cos\varphi}\frac{\Delta R_{N}}{R_{3}})V_{E}\cos\varphi+\\ +g_{e}\left(-\frac{2\Delta h}{a}+\frac{3}{2}e^{2}\sin\varphi\cos\varphi\frac{\Delta R_{N}}{R_{3}}\right)-\frac{\Delta h}{R^{2}}\left(V_{E}^{2}+V_{N}^{2}\right), \end{array}$$

Похибка координатного тригранника:

$$\begin{split} &\dot{\alpha}_E = -\omega_N \alpha_h + \omega_h \alpha_N - \frac{\dot{\Delta} \dot{V}_N}{\Delta \dot{V}_E} - \sum_{i=1}^3 b_{1,i} \varepsilon_i, \\ &\dot{\alpha}_N = -\omega_h \alpha_E + \omega_E \alpha_h + \frac{\dot{\Delta} \dot{V}_E}{R} - u \sin \varphi \frac{\dot{\Delta} \dot{R}_N}{R_3} - \sum_{i=1}^3 b_{2,i} \varepsilon_i, \\ &\dot{\alpha}_h = -\omega_E \alpha_N + \omega_N \alpha_E + \frac{\dot{\Delta} \dot{V}_E}{R} tg\varphi + (u \cos \varphi + \frac{\dot{V}_E}{R \cos^2 \varphi}) \frac{\dot{\Delta} \dot{R}_N}{R_3} - \sum_{i=1}^3 b_{3,i} \varepsilon_i, \end{split}$$

Матриця динаміки БІНС

Помилка координати стаціонарно закріпленої БІНС

m Puc.: Еволюція похибки за умови, дрейфу гіроскопа 0.01deg/h; Еволюція похибки за умови, похибки координатного тригранника $10^{-3}rad$

Сумарна похибка стаціонарно закріпленої БІНС

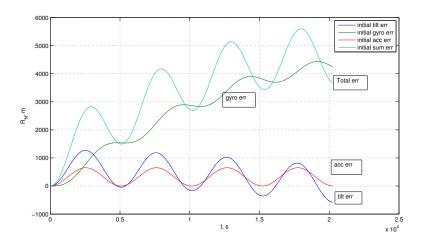

Рис.: Еволюція сумарної похибки по координаті за умови, дрейфу гіроскопа 0.01deg/h,похибки координатного тригранника $10^{-3}rad$, та зміщенням акселерометра $10^{-4}m/s^2$

Рівняння похибок СНС та БВ

```
Помилки СНС:
```

$$\Delta R_{Es,k} = \Delta R_{Ec,k} + \frac{\sigma_{Rs}}{\cos \varphi_k} \eta_{REs,k} + \frac{\sigma_{\delta Rs}}{\cos \varphi_k} \eta_{\delta RE,k};$$

$$\Delta R_{Ns,k} = \Delta R_{Nc,k} + \sigma_{Rs} \eta_{RNs,k} + \sigma_{\delta Rs} \eta_{\delta RN,k};$$

$$\Delta H_{s,k} = \Delta H_{c,k} + \sigma_{Hs} \eta_{Hs,k} + \sigma_{\delta Rs} \eta_{\delta H,k}$$

$$\Delta V_{ls,k} = \Delta V_{lc,k} + \sigma_{Vs} \eta_{Vls,k} + \sigma_{\delta Vs} \eta_{\delta Vls,k}$$
, при $l=E,N,H;$

Корельовані помилки СНС:

$$\Delta R_{Ec,k} = W_R \Delta R_{Ec,k-1} + q_R \frac{\sigma_{Rc}}{\cos \varphi_k} \eta_{REc,k} + \frac{\sigma_{\delta RC}}{\cos \varphi_k} \eta_{\delta REc,k};$$

$$\Delta R_{Nc,k} = W_R \Delta R_{Nc,k-1} + q_R \sigma_{Rc} \eta_{RNc,k} + \sigma_{\delta RC} \eta_{\delta RNc,k};$$

$$\Delta H_{c,k} = W_B \Delta H_{c,k-1} + q_B \sigma_{Hc} \eta_{Hc,k} + \sigma_{\delta Hc} \eta_{\delta Hc,k};$$

$$\begin{array}{l} \Delta H_{c,k} = W_R \Delta H_{c,k-1} + q_R \sigma_{Hc} \eta_{Hc,k} + \sigma_{\delta Hc} \eta_{\delta Hc,k}; \\ \Delta V_{lc,k} = W_V \Delta V_{lc,k-1} + q_V \sigma_{Vc} \eta_{Vlc,k} + \sigma_{\delta Vc} \eta_{\delta Vlc,k}, \text{при } l = E,N,H, \end{array}$$

$$W_V = e^{-\lambda_V \Delta t}; q_V = [1 - \exp{(-2\lambda_V \Delta t)}]^{0,0};$$

Матриця динаміки корельованих поихибок СНС:

$$F_{sns} = \left(\begin{array}{ccccc} W_R & . & . & . & . & . \\ . & W_R & . & . & . & . \\ . & . & W_R & . & . & . & . \\ . & . & . & W_V & . & . & . \\ . & . & . & . & . & W_V & . & . \\ . & . & . & . & . & . & . & W_V \end{array} \right)$$

БВ

Дискретна модель похибок БВ:

$$\Delta h_{c,k} = \Delta h_{c,k-1} + \sigma_{\mathcal{E}A} \xi_{k-1}$$

Вектор стану системи

Моедель системи в просторі станів.

$$\begin{split} \bar{X}_{p,k+1} &= \Phi_{p,k} \bar{X}_{p,k} + G_{p,k} \bar{\xi}_{k} \\ \text{Матрица динаміки системи} \\ F_{p,k} &= \begin{pmatrix} F_{k} & \cdot & \cdot \\ \cdot & F_{bv} & \cdot & \cdot \\ \cdot & F_{sn.s} \end{pmatrix}; \\ \text{Коваріаційна матриця шумів} \\ Q_{p,k} &= \begin{pmatrix} Q_{k} & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \sigma_{\text{BB}} \sqrt{\Delta t} & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & G_{s,k} \end{pmatrix}; \\ \text{Вимірювання} \\ \bar{Y}_{k} &= \begin{pmatrix} \bar{h}_{k} - \bar{h}_{\text{BB},k}, & \cdot & \cdot \\ \bar{h}_{k} - \bar{h}_{\text{BB},k}, & \cdot & \cdot \\ \bar{R}_{E,K} - \bar{R}_{ES,k}, & \cdot \\ \bar{R}_{E,K} - \bar{R}_{NS,k}, & \cdot \\ \bar{h}_{k} - \bar{h}_{s,k}, & \cdot \\ \bar{V}_{E,k} - \bar{V}_{ES,k}, & \cdot \\ \bar{V}_{h,k} - \bar{V}_{hS,k}, & \cdot \\ \bar{V}_{h,k} - \bar{V}_{hS,k}, & \cdot \\ \bar{h}_{B} - \bar{h}_{s,k} \end{pmatrix} \end{split}$$

Навігаційний фільтр Калмана

Фільтр Калмана

Прогноз:

$$\begin{split} \hat{\bar{X}}_{p,k}(-) &= \Phi_{p,k-1} \hat{\bar{X}}_{p,k-1}(+), \\ P_k(-) &= \Phi_{p,k-1} P_{k-1}(+) \Phi_{p,k-1}^T + G_{p,k-1} G_{p,k-1}^T; \end{split}$$

Корекція:

$$\begin{split} \bar{X}_{p,k}(+) &= \bar{X}_{p,k}(-) + K_k(\bar{Y}_k - H\bar{X}_{p,k}) \\ P_k(+) &= (E - K_k H) P_k(-) \left(E - K_k H\right)^T + K_k Q_{p,k} Q_{p,k}^T K_k^T \end{split}$$

Коефіцієнт Калмана:

$$K_k = P_k(-)H^T(HP_k(-)H^T + Q_{p,k}Q_{p,k}^T)^{-1}$$

Виправлення координат:

$$h_i^+ = h_i^- - \Delta \hat{h}_i;$$

$$\varphi_i^+ = \varphi_i^- - \frac{\Delta \hat{R}_{Ni}}{R_3};$$

$$\lambda_i^+ = \lambda_i^- - \frac{\Delta \hat{R}_{Ei}}{R_2};$$

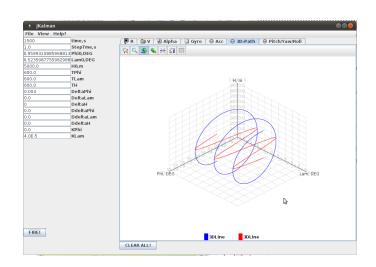
Виправлення швидкостей:

$$V_E^+ = V_E^- - \Delta \hat{V}_E; V_N^+ = V_N^- - \Delta \hat{V}_N; V_L^+ = V_L^- - \Delta \hat{V}_h.$$

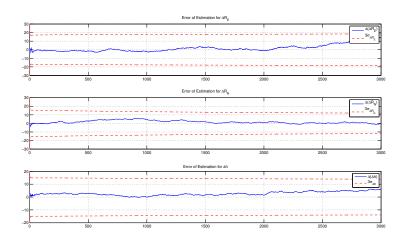
Виправлення орієнтації географічної СК:

$$\begin{split} & \stackrel{-}{B_i} = \Delta B_i \stackrel{\frown}{B_i} \\ & \Delta B_i = \begin{pmatrix} 1 & -\hat{\alpha}_{h,i} & \hat{\alpha}_{N,i} \\ \hat{\alpha}_{h,i} & 1 & -\hat{\alpha}_{E,i} \\ -\hat{\alpha}_{N,i} & \hat{\alpha}_{E,i} & 1 \end{pmatrix}, \end{split}$$

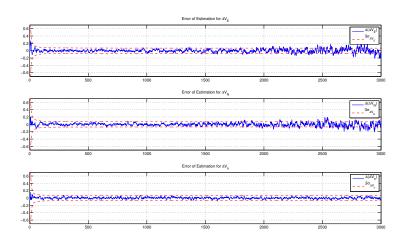
Інтерфейс програми

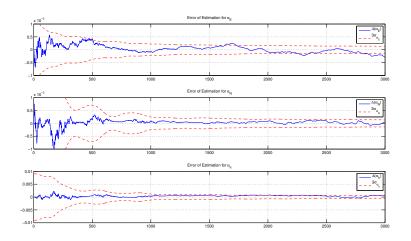
Поихибка оцінки по координаті

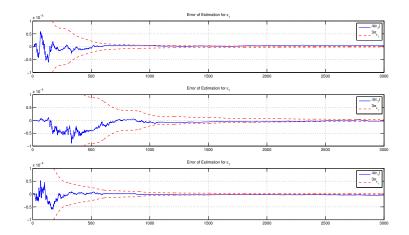
Поихибка оцінки по швидкості

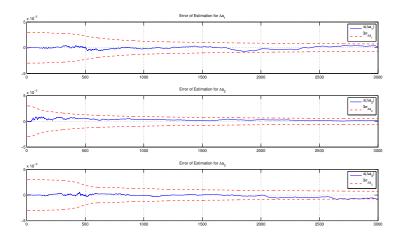
Поихибка оцінки по орієнтації

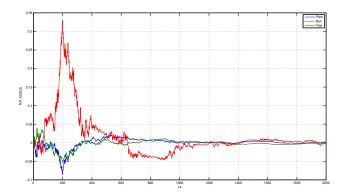
Поихибка оцінки дрейфів гіроскопів

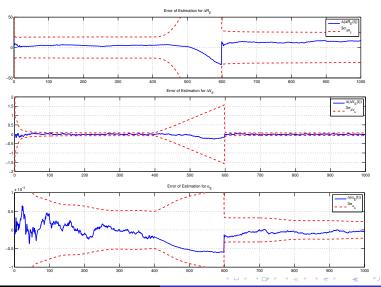
Поихибка оцінки зміщення акселерометрів

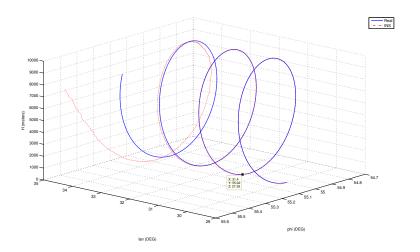
Поихибка оцінки курсу, крена, тангажа

Радіомовчання з 400-600с

Траєкторія руху за БІНС і ФК

Середньоквадратичні відхилення

СКВ похибок оцінювання

№	East	North	Height
Координати, м	5.8792050244	4.6476224404	4.8677711489
Швидкості, м/с	0.0236254078	0.0235478062	0.0231813797
Орієнтація, рад	8.42E-005	0.000133569	0.0004735418
Дрейф ДКШ,	2.50E-007	1.28E-006	3.80E-007
рад/с			
Акселером, д	0.00005007264	0.0000344999	0.00004686141

sudo rm -rf /

Дякую за увагу!